

Høringsuttalelse – Fremtidig mineralpark i Nome kommune

Norsk Bergindustri viser til høringen om alternative plasseringer for en fremtidig mineralpark i Nome kommune, i tilknytning til gruvedrift på Fensfeltet. Vi er bransjeforeningen for den norske mineralnæringen, og representerer nærmere 200 bedrifter innen mineralutvinning, pukk og grus, samt naturstein.

Fensfeltet – en geopolitisk nøkkelressurs

Mineralforekomsten på Fensfeltet har stor betydning, ikke bare for Nome og Telemark, men også i et europeisk og globalt geopolitisk perspektiv. Europa mangler i dag både utvinning og prosessering av sjeldne jordartsmetaller – råvarer som er helt avgjørende for blant annet helseteknologi, forsvarsindustri og omstillingen til lavutslippssamfunnet.

EU har vedtatt Critical Raw Materials Act (CRMA), som skal styrke Europas evne til å utvinne og prosessere strategiske mineraler. Dette regelverket vil også bli en del av norsk lovgivning. I dag er Vesten sterkt avhengig av Kina for tilgang til slike mineraler, noe som skaper betydelig sårbarhet.

Fensfeltet inneholder Europas største kjente forekomst av sjeldne jordartsmetaller. Disse er essensielle for lavutslippsteknologier som elbilbatterier og fornybar kraftproduksjon, men også for avansert forsvarsteknologi som droner, kampfly og nattoptikk. Fensfeltet representerer derfor en strategisk ressurs for både industriutvikling og europeisk sikkerhet.

Behov for forutsigbarhet og kostnadseffektivitet

Utvikling av mineralprosjekter innebærer betydelig økonomisk risiko, blant annet grunnet komplekse reguleringsprosesser, lange tidshorisonter og politisk motstand. For å lykkes med å sikre Europas forsyningskjeder, må det legges til rette for forutsigbare rammevilkår og kostnadseffektive løsninger.

I denne sammenheng vil vi understreke at aktørene på Fensfeltet har pekt på Bærevann som den mest hensiktsmessige industrielt klart beste lokasjonen for mineralparken, med tanke på blant annet infrastruktur og nærhet til industrimiljøet på Herøya, topografi/arealavtrykk og påvirkning mot bebodde områder. Det er viktig at kommunen legger til rette for en løsning som støtter opp under industriens behov og fremdrift. Dette er av avgjørende viktig for å ha et prosjekt som kan konkurrere internasjonalt.

Store lokale ringvirkninger

Mineralindustrien skaper betydelig lokal verdiskaping. Ifølge Direktoratet for mineralforvaltning bidrar ett årsverk i bergverksnæringen til 1,75 årsverk i andre næringer, gjennom både indirekte sysselsetting og konsumeffekter.

Ringvirkningsanalysen kan leses her: [ringvirkninger_bergverksnaeringen_kpb.pdf](#)

Selv om det er vanskelig å anslå nøyaktig antall arbeidsplasser på Fensfeltet, viser erfaringer fra andre prosjekter at mineralutvinning gir betydelige lokale arbeidsplasser. Eksempelvis planlegges det for noen hundre arbeidsplasser ved Sydvaranger Gruve. Sydvaranger planlegger å komme i drift innen to år. Engebø Rutile and Garnet, som nyåpnet gruve, har allerede etablert rundt 100 arbeidsplasser. I tillegg tilkommer betydelige ringvirkninger og mange arbeidsplasser i leverandør- og serviceindustrien.

Oppsummering og anbefaling

Vi oppfordrer Nome kommune til å samarbeide tett med industriaktørene i valg av lokasjon for mineralparken, og å legge til rette for en løsning som gir best mulig forutsetninger for prosjektets suksess. Vi henstiller her om at kommunen tar en aktiv rolle i å se på avbøtende og kompensierende tiltak og hvordan dette påvirker kunnskapsgrunnlaget. Dette er avgjørende for norsk og europeisk industriutvikling, og vil bidra til å styrke geopolitisk balanse.

Vi har ikke tilstrekkelig faglig grunnlag til å gjøre en selvstendig vurdering av de to alternativene, men registrerer at både industriaktører og konsekvensutredninger peker på Bærevann som det klart mest attraktive alternativet.

Til slutt stiller vi oss bak det felles høringssvaret fra NHO, NHO Vestfold og Telemark og Norsk Industri.

Med vennlig hilsen

Norsk Bergindustri

Anita Helene Hall

Generalsekretær